

Pārbaudes darbs 9. klasei.

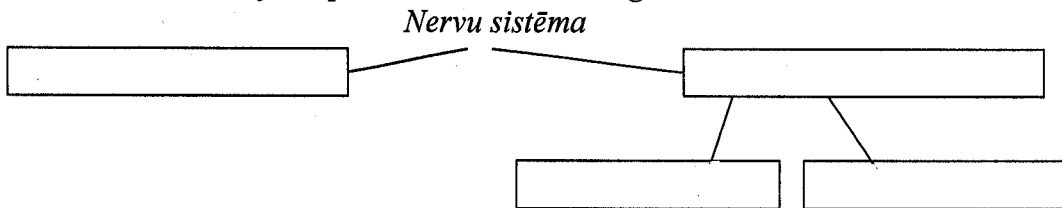
Nervu sistēma

1. Atzīmē visus pareizos apgalvojumus ar "+"! (10 punkti)

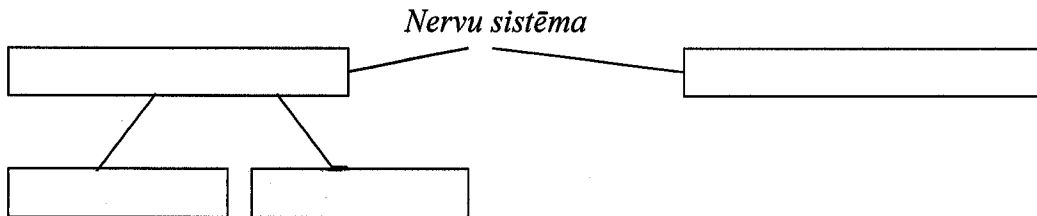
- 1.1. Nervu sistēma vada un regulē visus cilvēka dzīvības procesus.
- 1.2. Nervu sistēma pielāgo organisma darbību jauniem apstākļiem.
- 1.3. Nervu sistēmas uzbūves pamatvienība ir nefrons.
- 1.4. Somatiskā nervu sistēma regulē iekšējo orgānu darbību un nav pakļauta cilvēka gribai.
- 1.5. Miega laikā nosacījuma refleksi nedarbojas.
- 1.6. Nervu šūnu izaugumu, ko ietver apvalks, sauc par nervu šķiedru.
- 1.7. Veģetatīvā nervu sistēma regulē skeleta muskuļu un maņu orgānu darbību, un ir pakļauta cilvēka gribai.
- 1.8. Sinapse ir vieta, kurā atrodas nervu šūnas ķermeņi.
- 1.9. Trakumsērga ir neārstējama CNS slimība.
- 1.10. Centrālās neironu šūnas atrodas muguras smadzeņu priekšējā saknītē.

2. Pabeidz shēmu, ierakstot tukšajos tainstūros atbilstošo informāciju! (8 punkti)

Nervu sistēmas iedalījums pēc atrašanās vietas organismā

Nervu sistēmas iedalījums pēc inervējamā orgāna vai orgānu sistēmas

3. Izvēlies vienu pareizo atbildi katrā jautājumā! (7 punkti)

3.1. Pa kuriem nervu impulsam nonāk nervu šūnas ķermeņi?

- A. Pa dendrītiem un aksonu B. Pa dendrītiem C. Pa aksoniem D. Pa neironu

3.2. Kas ir sinapse?

- A. Nervu šūnas izaugums. B. Nervu šūnas izdalīta viela C. Kontakta vieta starp divām nervu šūnām D. Nervu mezgls

3.3. Kur rodas uzbudinājums, ka cilvēks pieliek pirkstu pie karsta priekšmeta?

- A. Starpneuronos B. Kustību neirona ķermeņi C. Jušanas neironu receptoros D. Sinapsēs

3.4. No cik neironiem sastāv ceļa refleksa loks?

- A. 1 B. 2 C. 3 D. 4

3.5. Kāda ir glijas šūnu funkcija?

- A. Vada impulsu vienā virzienā B. Kavē nervu impulsu izplatīšanos C. Baro un aizsargā nervu šūnas D. Izolē nervu šūnas, lai tās nesaskartos.

3.6. Cik nervu pāri atiet no galvas smadzenēm?

- A. 12 B. 31 C. 43 D. 20

3.7. Kas ir reflekss?

A. Nervu impulsa pievadīšana jebkurai ķermeņa vietai B. Organisma atbildes reakcija uz kairinājumu C. Ķīmisko un mehānisko kairinājumu aizvadīšana līdz centrālajai nervu sistēmai D. Iedzimta organisma darbība

4. Iezīmē cilvēka kontūrā minētās nervu sistēmas daļas! Norādi, kur tās atrodas! (7 punkti)

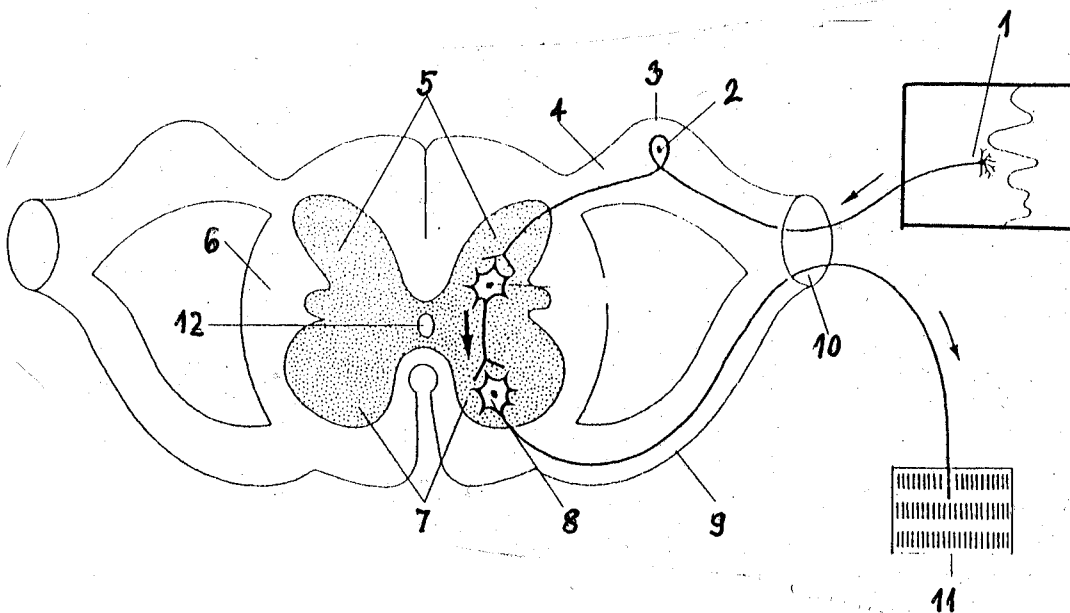
1. Muguras smadzenes
2. Galvas smadzenes
3. Muguras smadzeņu nervi
4. Galvas smadzeņu nervi
5. Perifērā nervu sistēma
6. Centrālā nervu sistēma

5. Izpēti attēlu un pieraksti atbilstošos skaitļus pie paskaidrojumiem! (12 punkti)

Paskaidrojumi:

- ..... pelēkās vielas mugurējie izaugumi
- ..... pelēkās vielas priekšējie izaugumi
- ..... mugurējā jeb jušanas saknīte
- ..... priekšējā jeb kustību saknīte
- ..... centrālais kanāls
- ..... skeleta muskulis
- ..... nervu mezgls jeb spinālais ganglijs
- ..... baltā viela
- ..... jušanas jeb centrīecies neirons
- ..... kustību jeb centrībēdzes neirons
- ..... receptors
- ..... muguras smadzeņu nervs

6. Savieno minēto minēto nervus sistēmas slimību nosaukumus ar šo slimību raksturojumu! (6 punkti)

Galvas smadzeņu satricinājums	Parazītisku vienšūņu izraisīta slimība
Meningīts	Neārstējama vīrusu slimība
Neirīts	CNS trauma
Encefalīts	Galvas smadzeņu iekaisums
Trakumsērga	Nerva iekaisums
	Galvas smadzeņu apvalku iekaisums

7. Jaungada brīvdienās kādā dzīvoklī satikās jaunieši ar atšķirīgiem temperamentiem – Zane (sangviniķis), Jānis (holēriķis), Liene (melanholiķis) un Arvīds (flegmātiķis). No zarā iedegtas svecītes pēkšņi aizdegās eglīte. Uzraksti aprakstu, kā minētie jaunieši šajā gadījumā, iespējams, rīkojās, atbilstoši savam temperamenta tipam. (5 punkti)